

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

PETRU SEBASTIAN TAMAȘ

Semestrul al II-lea

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A.

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Manualul a fost aprobat prin Ordinul ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5154/05.09.2016 în urma evaluării și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin OM Nr. 3418/19.03.2013.

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
Anul	Numele elevului care a primit manualul	Clasa	Școala	Anul școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1.						
2.						
3.						
4.						

* Starea manualului se va înscrie folosind termenii: *nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat*.

Cadrele didactice vor controla dacă numele elevului este scris corect.

Elevii nu trebuie să facă niciun fel de însemnări pe manual.

116.111 - numărul de telefon de asistență pentru copii

Siguranța copiilor pe internet

www.helpline.sigur.info

031.80.80.000

© EDP 2016. Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate Editurii Didactice și Pedagogice R.A., București. Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic din această lucrare se face numai cu acordul scris al editurii.

© **Petru Sebastian Tamaș**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TAMAȘ, PETRU SEBASTIAN

Religie: Cultul Romano-Catolic de limbă română:
manual pentru clasa a II-a

Petru Sebastian Tamaș (coord.).

- București: Editura Didactică și Pedagogică, 2016
2 vol.

ISBN 978-606-31-0310-0

Semestrul 2. -2016. - ISBN 978-606-31-0312-4

I. Tamaș, Petru Sebastian (coord.)

282(075)

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A.

Str. Spiru Haret, nr. 12, sector 1, cod 010176, București

Tel.: 021 315 38 20

Tel./Fax: 021 312 28 85

E-mail: office@edituradp.ro

www.edituradp.ro

Librăria E.D.P.: str. Gen. Berthelot, nr. 28-30, sector 1

Comenzile pentru această lucrare se primesc:

- prin poștă, pe adresa editurii, cu mențiunea Comandă carte
- prin e-mail: comercial@edituradp.ro, comenzi@edituradp.ro
- prin tel.: 021. 315 73 98

Imprimatur: **Petru Gherghel**, *Episcop de Iași* – 2016

Referenți științifici: dr. pr. **Alois Hîrja**

conf. univ. dr. pr. **Ștefan Lupu** – Universitatea Al. I. Cuza, Iași

Colaboratori: **Maricica Balint, Maricica Bejenaru, Lăcrămioara Boroș, Loredana Cojan, Teodora Cojan,**

Valentina Mitrea, Tereza Herciu, Cristina Mate, Angelica Șarig

Redactor: **Izabella Tilea**

Corector: **Ramona-Elena Mocanu**

Tehnoredactare computerizată: **Silviu Dogariu, Cati-Narcizia Lupu**

Grafică: **Alina Bișoc, Alexandra-Iulia Mitrea**

Coperta: **Elena Drăgulelei-Dumitru**

Manual digital realizat de eMIBE Solutions

La partea de audio-video au colaborat:

pr. **Ciprian Antăluță**; pr. **Paul Căliman**; **Tereza Herciu**; **Alexandra Cojan**; **Gabriel Măriuț**; **Ion Tilea**

Nr. de plan: 61098/2016

Tiparul executat la ANDOR TIPO SRL, București

Butoane folosite în manual

Apăsând acest buton veți viziona un filmuleț

Apăsând acest buton veți mări o imagine

Apăsând acest buton veți rezolva un exercițiu

Simboluri utilizate în manual

Vocabular

Întrebări

Să reținem

Lectură

Urmașii lui Iosif locuiau ca sclavi în Egipt, unde au devenit un popor mare. Faraonul se temea ca noul popor să nu devină mai numeros decât egiptenii. El a poruncit să fie aruncați în fluviul Nil toți copiii născuți de parte bărbătească ai israeliților. Când s-a născut Moise, mama lui l-a pus într-un coș, pe malul Nilului. Fiica faraonului a găsit coșul în care era copilul. A decis să-l ia și să-l crească. Astfel, Moise a trăit o perioadă în palatul faraonului, după care a fugit și a devenit păstor.

Vocabular

Sclav sau rob = persoană care se află în proprietatea unui stăpân pentru care muncește.

Nil = apă mare, curgătoare, din Africa.

Păstor = persoană care păzește și se îngrijește de oi.

Întrebări

- Unde trăiau urmașii lui Iosif?
- Cine era Moise?
- Unde a crescut el?
- Cine mă salvează și mă ocrotește mereu?

Exerciții

1. Privește cu atenție imaginea și spune ce observi!

2. Completează spațiile punctate:

Copilul salvat de fiica faraonului se numea

Moise făcea parte din poporul

Moise fuge din palatul faraonului și devine.....

3. Realizează corespondența dintre:

pus într-un

fiica faraonului

urmașii lui Iosif

coș

Moise a fost salvat

israeliții

Să reținem

Dumnezeu mă ocrotește.

Să învățăm din povești, povestiri...

Zâmbetul mamei

Fesul roșu era pata de culoare ce se vedea printre nămeți. Un ghemotoc de fetiță înainta cu greu.

– Am obosit. Nu-mi mai simt picioarele.

Două alune și vreo trei nuci au fost aruncate de veverițele din copacii ce mărgineau aleea.

– Sunt pentru mine oare? se întrebă fetița.

– Da, da, da... numai și numai pentru tine.

– Mulțumesc, și desfăcu repede nucile, aruncând miezul în gura înghețată.

– Ți-ai pierdut bucuria vârstei tale. Unde îți este zâmbetul? întrebă curioasă o veveriță.

– Nu mai pot zâmbi. Moș Crăciun nu a sosit la mine. Merg să-i duc personal scrisoarea.

– Micuțo, nu cred că ai procedat bine. E posibil să te rătăcești.

– Părinții tăi sigur se vor îngrijora. Ce ți-ai dorit să primești?

– Mi-am dorit... să o văd pe mama zâmbind. Vreau să fie fericită.

– Priviți. Un cadou sub bradul acela! strigă o veveriță. Copilă, deschide-l. Poate e pentru tine. Sunt sigură că Moș Crăciun l-a pierdut în grabă. Mergi acasă! Părinții îți vor simți lipsa.

Ajungând acasă, nici nu intră bine, și mama o îmbrățișă zâmbind.

– Te-ai întors, draga mea. Ce emoții mi-ai dat! Credeam că te-am pierdut.

– Mamă, ai zâmbit!

– Mulțumesc și pentru cadoul mamei, Moșule, șopti fetița.

Cadourile primite în viață au forme diferite... un prieten, un zâmbet, o scrisoare, o șansă... sau, de ce nu, un înger...

Lectură

Moise păștea oile în pustiu. El a văzut un rug care ardea și s-a apropiat. A auzit glasul lui Dumnezeu care i-a vorbit și l-a trimis să elibereze poporul evreu din robia egipteană. Moise a ascultat de porunca lui Dumnezeu și a mers la faraon împreună cu fratele său Aron. Pentru că faraonul nu a vrut să-i elibereze pe israeliți, Dumnezeu a trimis zece pedepse asupra egiptenilor. Înainte de plecarea din Egipt, fiecare familie a tăiat un miel, l-a mâncat în grabă, iar cu sângele lui a uns ușile casei. Aceasta a fost noaptea de Paște când Dumnezeu a salvat poporul din sclavia egipteană.

Vocabular

Rug = tulpină a unor plante.

Evreu = locuitor din Israel, urmaș al lui Iacob.

Egiptean = locuitor din Egipt.

Întrebări

- Pe cine a auzit Moise că i-a vorbit când s-a apropiat de rug?
- Cum a ascultat Moise de porunca lui Dumnezeu?
- Ce au făcut evreii în ultima seară, înainte de a pleca din Egipt?
- Când ascult de Dumnezeu asemenea lui Moise?

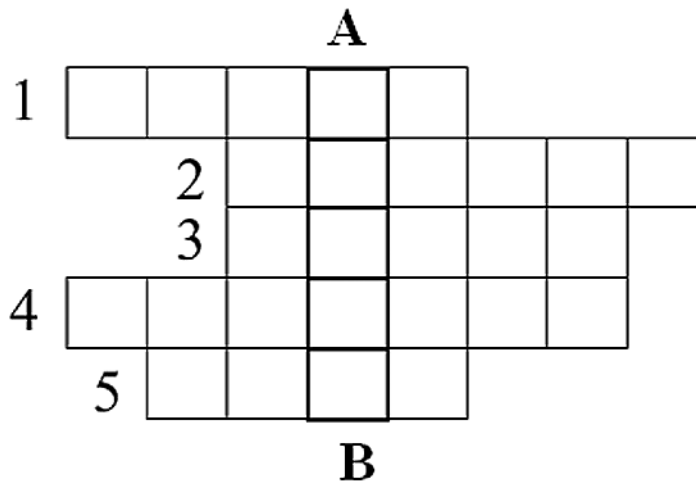
Exerciții

1. Recunoaște imaginea, povestește și desenează-o în caietul tău.

2. Dacă vei completa corect rebusul, vei descoperi pe verticala A-B cum se numește sărbătoarea eliberării evreilor din Egipt:

1. Unde trăiau evreii ca sclavi?
2. Cum se numea conducătorul Egiptului?
3. Ce au uns cu sângele mielului?
4. Cine era Aron?
5. Înainte de a pleca, evreii au tăiat câte un...?

3. Scrie, în spațiul indicat, de cine trebuie să ascuți.

Moise ascultă de Dumnezeu.

Eu ascult de Dumnezeu când ascult de

.....

Să reținem

*În orice împrejurare împlinesc voința lui Dumnezeu
asemenea lui Moise.*

Să învățăm din povești, povestiri...

Predica

Despre sfântul Francisc din Assisi se povestește următoarea întâmplare:

Într-o zi, un călugăr i-a propus să meargă împreună în oraș să predice oamenilor Evanghelia. Au pornit la drum prin Assisi și au străbătut străduțele și piețele. În timp ce mergeau discutau despre trăirile, experiențele și cunoștințele lor spirituale.

Abia când se aflau din nou pe drumul spre casă, tânărul călugăr îi spuse speriat sfântului Francisc:

– Frate, dar am uitat să predicăm!

Francisc, zâmbind, îi puse mâna pe umăr și-i zise:

– Fiule, tot timpul n-am făcut altceva decât să predicăm. Am fost observați și anumite părți din conversația noastră au fost ascultate de trecători. Privirile și purtarea noastră au fost văzute!

Apoi adăugă:

– Reține, fiul meu, n-are niciun rost să mergem să predicăm prin cuvinte, dacă nu predicăm mai întâi prin mers.

Lectură

Evreii au plecat din Egipt și au ajuns la Marea Roșie. Faraonul a adunat armata și a plecat în urma lor. Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să întindă toiagul asupra Mării Roșii. Marea s-a despărțit în două, iar poporul a trecut prin mare ca pe uscat. Au ajuns și egiptenii la Marea Roșie, dar, după ce au intrat, apele s-au unit, înecându-i. De la Marea Roșie, Dumnezeu a condus poporul evreu prin pustiu timp de 40 de ani.

Vocabular

Poruncă = ordin care trebuie împlinit întocmai, lege care trebuie respectată.

Robie = stare în care se află o persoană sau un grup de persoane care muncesc pentru un stăpân.

Toiag = baston purtat ca semn sau simbol al unei demnități sau autorități.

Întrebări

- Unde au ajuns israeliții după plecarea din Egipt?
- Ce îi poruncește Dumnezeu lui Moise?
- Cât timp a condus Dumnezeu poporul prin pustiu?
- În cine trebuie să ne încredem mereu, asemenea lui Moise?

Exerciții

1. Alege varianta corectă:

Marea Roșie a fost despărțită de:

- a) Egipteni;
- b) Moise;
- c) Faraon.

Pentru a despărți apa, Moise:

- a) a poruncit;
- b) a ridicat toiagul;
- c) a îngenuncheat.

2. Completează spațiile libere din propozițiile următoare:

- Faraonul a adunat și a plecat după
- Dumnezeu i-a lui Moise să întindă asupra mării.
- Dumnezeu a poporul prin pustiu timp de de ani.

3. Scrie în dreptul fiecărui cuvânt cifra care să indice, ordinea în care israeliții au parcurs traseul conduși de Moise.

- Pustiu
- Egipt
- Marea Roșie

4. Desenează o mare întinsă ca în imagine, pe apa mării un toiag, iar pe toiag compune un îndemn pe care crezi tu că l-a rostit Moise la trecerea Mării Roșii.

Să reținem

Am încredere în Dumnezeu.

Să învățăm din povești, povestiri...

Încrederea

Un călător întâlnește la un lac din Palestina trei păstori care adăpau oile lor împreună. El se întreabă: „Cum va putea fiecare să-și recunoască animalele?”

Dar după ce animalele s-au adăpat, un păstor luă toiagul și strigă: „Men-ah!” (Veniți după mine!) Și imediat se formează turma în spatele său. Apoi al doilea păstor strigă la fel și oile îl urmează.

Atunci călătorul îl întreabă pe ultimul păstor:

– Oare m-urmează și pe mine oile tale?

Omul dă din cap și spune:

– Încearcă!

Călătorul se îmbracă cu mantaua și turbanul păstorului, luă toiagul și strigă: „Men-ah!” Dar nicio oaie nu-l urmărește.

– Doar dacă un animal este bolnav, îi spune păstorul zâmbind, îl urmează pe cel necunoscut.

Lectură

Moise a urcat pe munte și Domnul i-a zis: „De veți asculta glasul meu și-mi veți păstra Legământul, atunci veți fi poporul meu cel ales”. Moise a spus poporului cuvintele Domnului, iar acesta a fost de acord. Pe Sinai Dumnezeu a dat poporului său „Cele 10 porunci”. Ele sunt valabile pentru toți oamenii și pentru toate timpurile. Ele au fost scrise pe două table de piatră. Acestea sunt semnul Legământului pe care Dumnezeu l-a încheiat cu poporul său, Israel.

Vocabular

Legământ = promisiune, angajament de a realiza ceva.

Israel = poporul ales, pe care Dumnezeu l-a format din Abraham, în mijlocul căruia s-a născut Isus.

Sinai = muntele pe care Dumnezeu a dat cele zece porunci lui Moise.

Întrebări

- Cum se numește muntele pe care a dat Dumnezeu „Cele 10 porunci”?
- Cine a primit poruncile de la Dumnezeu?
- Pe câte table de piatră a scris Dumnezeu poruncile?
- Cum arăți tu că păzești poruncile lui Dumnezeu?

Exerciții

1. Răspunde în scris la următoarele întrebări:

a) Unde îl întâlnim pe Dumnezeu?

.....

b) Ce ne spune Dumnezeu?

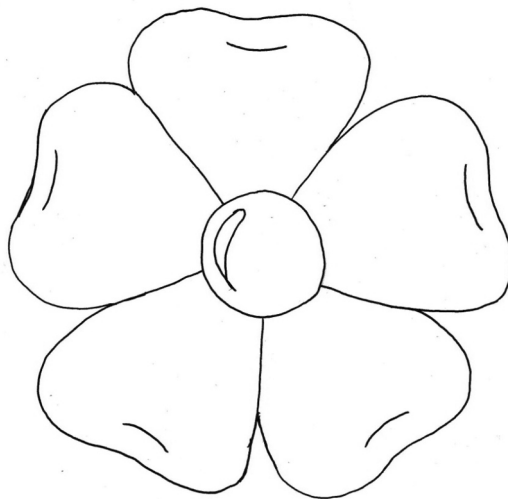
.....

2. Completează spațiile punctate:

- Dumnezeu a dat porunci pe muntele
- Poruncile au fost scrise pe două de piatră.
- Moise a primit cu mare bucurie pentru că ele reprezintă un pentru poporul israelit.

3. Pe 10 bilețele vor fi scrise cele 10 numere de la 1 la 10. Profesorul va amesteca bilețelele, iar elevii vor extrage câte unul și vor citi cu voce tare numărul extras. Vor enunța porunca purtând numărul respectiv și vor explica în cuvintele lor ce dorește să spună Dumnezeu prin acea poruncă.

4. Pe o floare cu 5 petale, asemenea imaginii de mai jos, scrie câte o lege pe care ar trebui să o respecte un creștin.

Să reținem

Poruncile ne ajută să fim mai buni.

Să învățăm din povești, povestiri...

Orașul Bucuriei și Orașul Muncii

Depart, exista un oraș numit Orașul Bucuriei. În acel oraș toți oamenii erau veseli. Cele mai frumoase zile erau zilele de duminică. Oamenilor le plăcea să se adune în biserică.

Orașul Bucuriei era unul foarte simpatic și primitiv, dar oamenii din el nu reușeau să se îmbogățească. Atunci când locuitorii acestui oraș vizitau alte orașe, le era rușine de al lor.

„Trebuie să schimbăm ceva”, au decis locuitorii Orașului Bucuriei și s-au adunat să discute de unde să înceapă schimbarea. „Renunțăm la duminici și sărbători pentru ca să avem mai mult timp pentru muncă”, a fost prima propunere care a plăcut tuturor. „Trebuie să avem mai mulți muncitori”, a propus cineva, deci, să le trimitem și pe femeii la fabrică. Copiii să meargă la creșă, bătrânii la casa de bătrâni, iar bolnavii la spital”.

În scurt timp, Orașul Bucuriei s-a transformat într-un oraș industrial. „De ce orașul nostru se numește Orașul Bucuriei?” a întrebat un locuitor. „Ar fi mai bine să-l numim Orașul Muncii”. Propunerea a plăcut tuturor și imediat au schimbat denumirea. Orașul Muncii creștea neîncetat. Duminica nu se deosebea cu nimic de celelalte zile.

Într-o zi, copiii de la cămin au mers la casa de bătrâni, la bunici.

– E adevărat că Orașul Muncii s-a numit cândva Orașul Bucuriei? a întrebat un copil.

– Da, este adevărat.

– Și a fost un oraș foarte vesel?

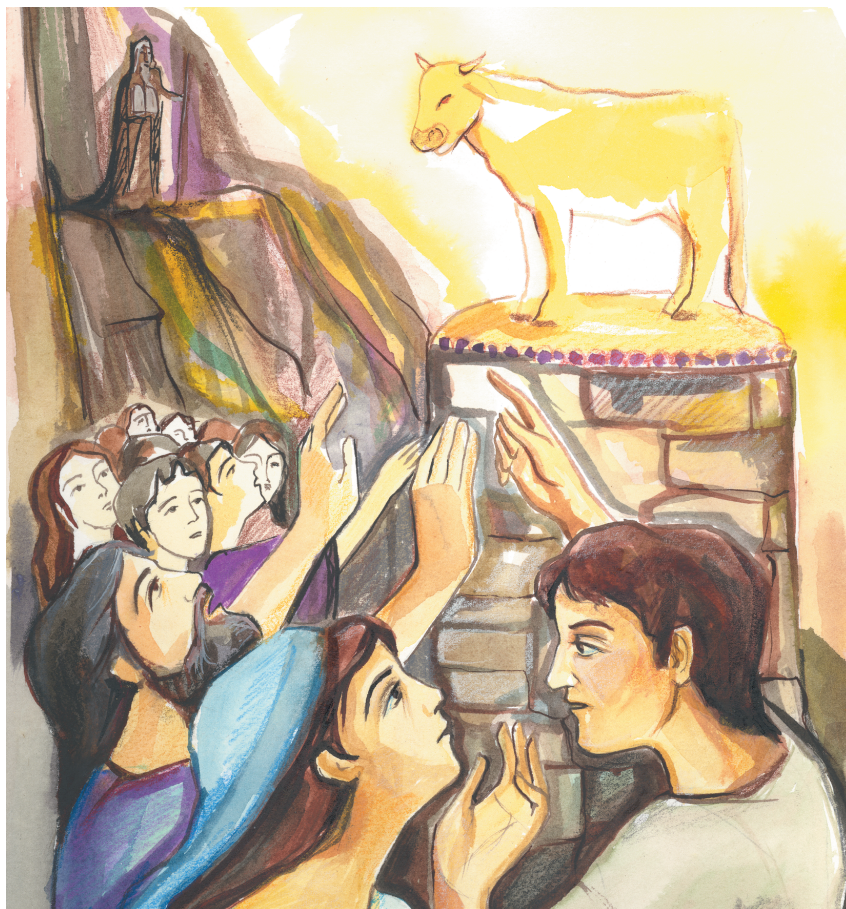
– Cel mai vesel! au răspuns bunicii.

– De ce s-a schimbat totul? au întrebat copiii.

– Totul s-a schimbat de când s-a renunțat la duminică și sărbători, au răspuns bunicii.

Copiii i-au privit pe bunici uimiți și i-au întrebat:

– Sărbătorile? Ce sunt sărbătorile?

Lectură

Când Moise era pe munte, poporul i-a spus lui Aron, fratele lui Moise: „Fă-ne zei așa cum au egiptenii!” Aron a spus: „Luați cerceii de aur din urechile voastre și aduceți-i la mine”. A făcut din cercei un vițel, a zidit un altar, iar ei au adus jertfe asemenea păgânilor. Moise a coborât de pe munte și i-a mustrat. S-a întors apoi pe munte, s-a rugat și a spus: „Iartă-i, Doamne, poporului păcatul acesta mare!” Domnul s-a împlânzit și a reînnoit Legământul său cu poporul.

Vocabular

Păgân = persoană care se închină zeilor.

Rugăciune = dialogul cu Dumnezeu.

Întrebări

- Ce greșeală a făcut poporul lui Israel când Moise era pe munte?
- Din ce au construit vițelul de aur?
- Ce a făcut Moise când a văzut vițelul de aur?
- Cum atragi atenția celui care a greșit?

Exerciții

1. Realizează corespondența:

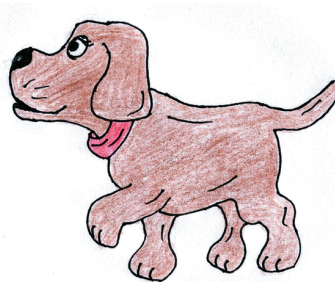
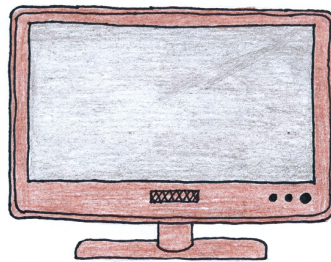
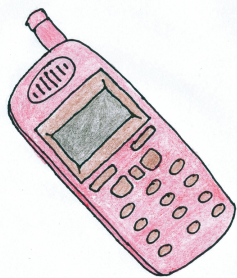
idoli	Sinai
Moise	porunci
Muntele	dumnezei falși

2. Compune o rugăciune simplă prin care să-i ceri lui Dumnezeu iertare pentru toate momentele în care l-ai supărat.

.....

.....

3. Încercuiește imaginile care reprezintă idoli de azi:

4. Dă exemple de momente în care îl alegi pe Dumnezeu dintre alte dorințe.

.....

Să reținem

Sunt statornic în credință și nu-mi pierd răbdarea.

Să învățăm din povești, povestiri...

Cel ce înșală, se înșală singur

Cu mult timp în urmă, a trăit un boier tare bun. Într-o zi, l-a chemat la el pe un țăran și i-a spus:

– Uite, omule, fiindcă știu că familia ta o duce destul de greu, vreau să te ajut. Îți dau de muncă și te plătesc foarte bine. Vrei să lucrezi pentru mine?

– Sigur, boierule – a răspuns omul bucuros – ce trebuie să fac?

– Să-mi construiești o casă la marginea pădurii.

Țăranul a plecat bucuros și, chiar din acea zi, s-a apucat de treabă. Boierul îi dădea bani pentru tot ce trebuia să cumpere. Însă omul ce și-a spus? „Eh, și așa nu mă vede, ce-ar fi să-l înșel?!”

Și, în loc să facă totul așa cum ar fi trebuit, a început să cumpere lucruri ieftine și proaste și să cheltuiască banii ce îi rămâneau. Când a terminat, casa arăta tare frumos pe dinafară, dar țăranul știa că n-o făcuse bine și că, destul de repede, ea se va strica.

Când i-a arătat casa boierului, acesta i-a spus:

– Fiindcă știu că tu și familia ta locuiți într-o cocioabă mică, îți fac cadou această casă. De aceea te-am lăsat pe tine să o construiești și ți-am spus acum, la sfârșit, tocmai pentru ca bucuria voastră să fie mai mare.

Lectura

Copilul Samuel îi slujea lui Dumnezeu sub privirea preotului Eli. Domnul l-a strigat în timpul somnului. A treia oară, copilul a răspuns: „Vorbește, Doamne, că slujitorul tău ascultă!” Dumnezeu a avut o misiune specială pentru copilul Samuel. Samuel a crescut, iar Domnul era cu el. Întregul Israel a cunoscut că Samuel era profet credincios. Dumnezeu i-a dat sfaturile necesare, ce să spună și cum să vorbească poporului. De aceea, poporul l-a ascultat pe Samuel.

Vocabular

Profet = om ales de Dumnezeu să îi vestească cuvântul.

Preot = o persoană care îl slujește pe Dumnezeu, care face legătura între Dumnezeu și oameni.

Întrebări

- Cine era micul Samuel?
- Cum îl cheamă Dumnezeu pe Samuel, alesul lui?
- Cum a condus Samuel poporul lui Israel?
- Când Dumnezeu te cheamă, tu cum îi răspunzi?

Exerciții

1. Te întâlnești cu un coleg și porți următorul dialog. Ai răspunsurile, formulează întrebările:

- ?
– Am fost la biserică.
- ?
– Am participat activ la toată Liturghia.
- ?
– Sigur, voi merge și mâine.
- ?
– Da, poți veni și tu cu mine.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului la întrebarea: Cine era Samuel?

- a. un profet;
- b. un rege;
- c. un călător.

3. Alcătuieste un scurt text, în care să explici dacă ai simțit și tu chemarea lui Dumnezeu.

4. Descrie în câteva cuvinte cum îl imiți pe Samuel.

5. Învață cântecul următor:

1. Sunt copil, Isuse, și-aș dori să-ți spun
Tu mereu m-ajută să devin mai bun.

Ref.: Numai ție vreau inima să-ți dau,
Lângă tine, o, Isuse, pururea să stau.
Tu să mă-nsoțești, să mă întărești,
În primejdii și ispite să mă ocrotești.

2. Tu îmi ești prieten, cel mai bun Păstor,
Mă conduci la bine, scump Mântuitor.
3. Viața mea întreagă fă să te iubesc,
Ție vreau în toate, Doamne, să-ți slujesc.
4. Ține, Doamne, în viață, mulți ani fericiți
Pe ai mei prieteni și pe-ai mei părinți.

Să reținem

Dumnezeu are un plan cu fiecare dintre noi.

Să învățăm din povești, povestiri...

Legenda celor 8 minute

Legenda spune că o femeie săracă, cu un copil în brațe, trecând pe lângă o peșteră, a auzit o voce misterioasă, care i-a spus:

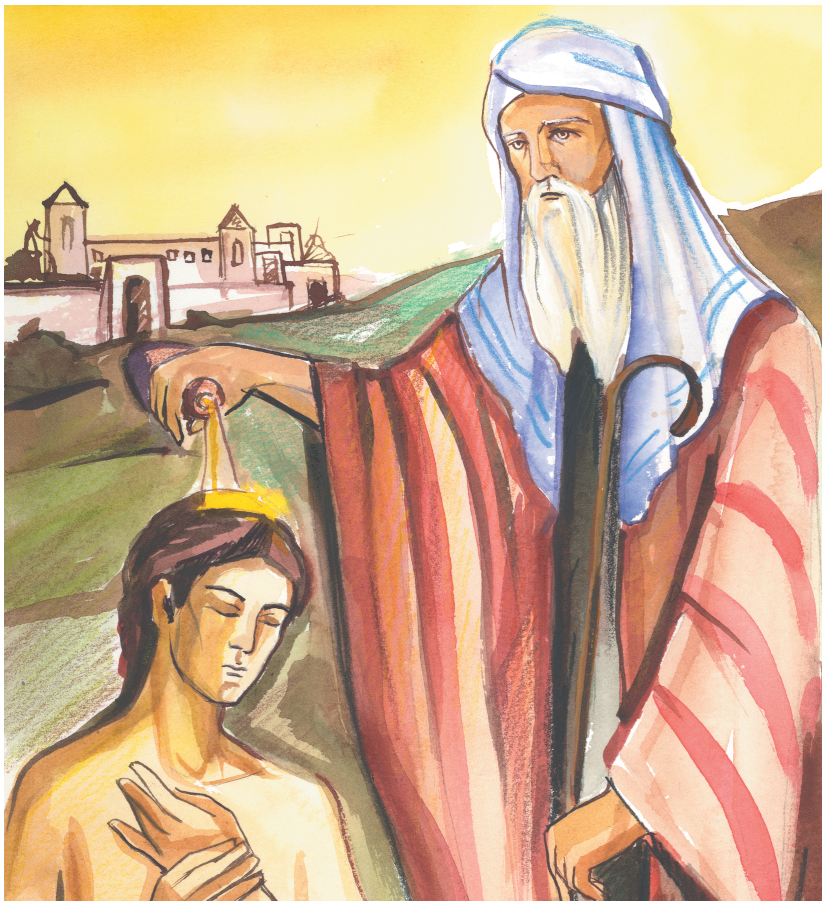
– Intră și ia tot ceea ce îți dorești, dar să nu uiți ceea ce-i mai important. Amintește-ți că după ce vei ieși, poarta se va închide pentru totdeauna. Așa că profită de această oportunitate, dar nu uita ce-i mai important!

Femeia a intrat în peșteră și a găsit multe bogății. Fascinată de aur și bijuterii, a așezat copilul pe o stâncă și a început să strângă de zor tot ce putea duce. Vocea misterioasă i-a vorbit din nou:

– Ai doar 8 minute!

Când au trecut cele 8 minute, femeia, încărcată cu aur și pietre prețioase, a fugit afară din peșteră și poarta s-a închis. Atunci și-a amintit că a uitat copilul înăuntru, iar poarta s-a închis pentru totdeauna. Bogăția a durat puțin, iar disperarea pentru totdeauna.

Lectură

Evreii au venit la Samuel și i-au cerut un rege, care să le spună ce e bine și ce e rău și care să fie comandantul oștirilor. Saul a fost primul rege al evreilor și a fost uns de profetul Samuel. Domnul era cu Saul și i-a dăruit biruință asupra dușmanilor. Saul, însă, nu a ascultat întotdeauna de Domnul. El a devenit trist și tulburat, iar Domnul nu mai era cu el. Domnul l-a trimis la el pe profetul Samuel, care i-a zis: „Pentru că ai lepădat cuvântul Domnului, nu vei mai fi rege”.

Vocabular

Comandant = persoană care ordonă armatei.

Oștire = armata unei țări.

Rege = conducătorul unui popor.

Întrebări

- Cum se numește primul rege al evreilor?
- Cum a avut grijă Dumnezeu de primul rege uns de Samuel?
- Ce greșală a făcut regele încât l-a supărat pe Dumnezeu?
- Ce trebuie să facă un creștin ca să nu-l supere pe Dumnezeu?

Exerciții

1. Citește cu atenție și încercuiește răspunsul corect:

Primul rege peste Israel a fost:

- a. Solomon;
- b. David;
- c. Saul.

Saul a devenit un rege:

- a. Bun;
- b. Trist;
- c. Vesel.

2. Completează spațiile punctate, folosind cuvinte corespunzătoare:

Saul a fost primul

Domnul era cu Saul și i-a dăruit asupra dușmanilor.

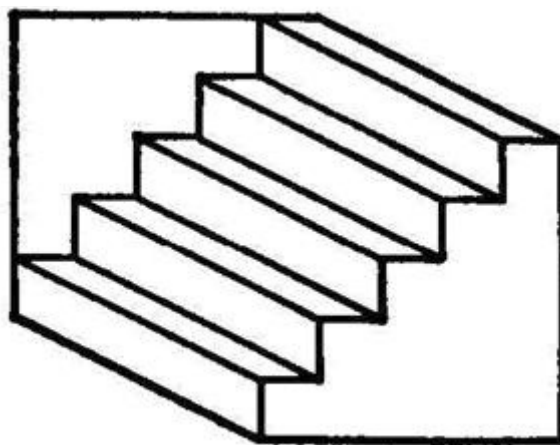
3. Stabilește corespondența:

Poporul a cerut de la Samuel Samuel.

Saul era biruitor când asculta de un rege.

Saul a fost uns rege de Domnul.

4. Un conducător bun trebuie să aibă mai multe calități. Asemenea treptelor din imagine, desenează și tu pe caiet o scară, iar pe fiecare treaptă să notezi o calitate pe care trebuie să o aibă conducătorul.

Să reținem

Mândria mă îndepărtează de Dumnezeu.

Să învățăm din povești, povestiri...

Povestea creionului

Un copil își privea bunicul scriind o scrisoare. La un moment dat întreabă:

– Scrii o poveste care ni s-a întâmplat nouă? Sau poate e o poveste despre mine?

Bunicul se opri din scris, zâmbi și-i spuse nepotului:

– E adevărat, scriu despre tine. Dar mai important decât cuvintele este creionul cu care scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el, când vei fi mare! Copilul privi creionul intrigat, fiindcă nu văzuse nimic special la el.

– Dar e la fel ca toate creioanele pe care le-am văzut în viața mea!

– Totul depinde de felul cum privești lucrurile. Există cinci calități la creion, pe care, dacă reușim să le menținem, vom fi totdeauna oameni care trăiesc în bună pace cu lumea.

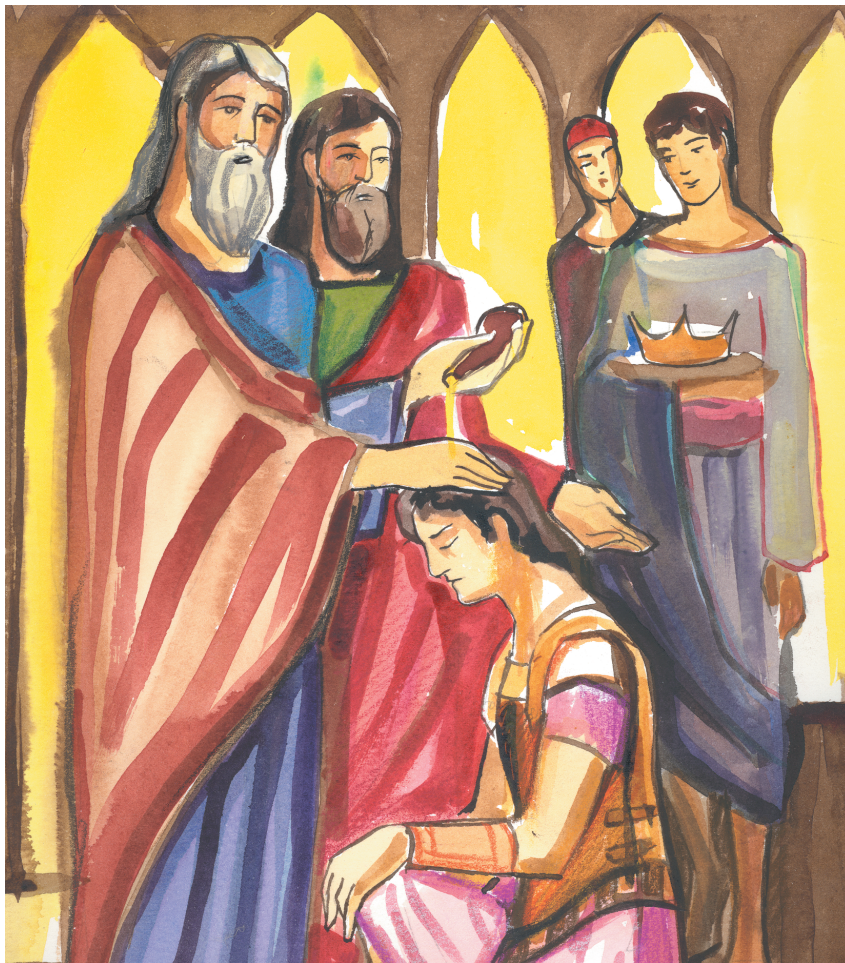
Prima calitate: poți să faci lucruri mari, dar să nu uiți niciodată că există o mână care ne conduce pașii. Pe această mână o numim Dumnezeu.

A doua calitate: din când în când trebuie să mă opresc din scris și să folosesc ascuțitoarea. Asta înseamnă un pic de suferință pentru creion, dar până la urmă va fi mai ascuțit. Deci, să știi să suporti unele dureri, pentru că ele te vor face mai bun.

A treia calitate: creionul ne dă voie să folosim guma pentru a șterge ce era greșit. Trebuie să înțelegi că a corecta un lucru nu înseamnă neapărat ceva rău.

A patra calitate: la creion nu este important lemnul sau forma lui exterioară, ci mina de grafit din interior. Tot așa, îngrijește-te de ceea ce se întâmplă în interiorul tău.

Și, în sfârșit, *a cincea calitate* a creionului: lasă întotdeauna o urmă. Tot așa, să știi că tot ce faci în viață va lăsa urme, astfel că trebuie să încerci să fii conștient de fiecare faptă a ta.

Lectură

David a fost al doilea și cel mai mare rege al lui Israel. El s-a încrezut în Dumnezeu, iar Dumnezeu era cu el. David era cel mai mic fiu al lui Iese, un păstor din Betleem. El era curajos și nu-i era frică de dușmanii lui Dumnezeu și ai poporului său. Într-o zi, pe câmpul de luptă, cu praștia, David l-a doborât la pământ pe uriașul Goliat, care era un om mare și toți se temeau de el.

Vocabular

Betleem = localitate în care s-a născut Isus.

Uriaș = om foarte înalt.

Întrebări

- Cine era David și unde locuia el?
- Cum îl putem caracteriza pe David?
- Cum se numește uriașul pe care l-a învins David?
- Ce trebuie să faci ca să fii asemănător cu David?

Exerciții

1. Completează spațiile punctate, folosind cuvintele din lecție:

David era cel mai mic fiu al lui

El era un păstor

L-a nimicit pe uriașul cu

2. Găsește cât mai multe calități:

Rege: bun, curajos

Păstor:

Prieten:

3. Alcătuieste enunțuri cu ajutorul cuvintelor: păstor, prieten, curajos.

.....
.....
.....

4. Confeționează o felicitare pe care să o dăruiești prietenului/prietenei, cu mențiunea: „Mulțumesc că ești alături de mine și mă înțelegei”.

.....
.....

5. În imaginea de mai jos este chipul prietenului nostru, al tuturor, Isus. Desenează și tu pe caiet chipul prietenului tău cel mai bun sau chipul celei mai bune prietene.

Să reținem

Când în mine este Dumnezeu sunt vesel ca David.

Să învățăm din povești, povestiri...

Prietenia – comoara cea mai de preț

Într-o zi, Petru a găsit o hartă pe care era marcat drumul către o comoară inestimabilă. „Voi găsi această comoară și așa voi avea parte și de ceva aventură!”, exclamă el. Și a pornit la drum. A mers și a ajuns la o pădure. Acolo l-a întâlnit pe leu, pe care l-a întrebat: „Ești suficient de puternic și curajos, vrei să vii cu mine la o vânătoare de comori?” Leul a acceptat propunerea lui Petru și l-a însoțit pe acesta la drum. Când cei doi au ajuns la poalele unui munte, l-au întâlnit pe vultur. „Ai o vedere excelentă și poți să ne alarmezi de pericole. Nu dorești să vii cu noi? Suntem în căutarea unei comori!”, îi zise Petru. Vulturul a acceptat propunerea făcută de Petru și i-a însoțit pe cei doi la drum. Muntele pe care trebuiau să îl străbată era foarte înalt și stâncos. Leul alunecă, însă Petru a fost suficient de iute să îi dea o mână de ajutor și să îl tragă sus.

În josul muntelui au întâlnit-o pe oaie. „Vrei să ne însoțești în căutarea unei comori și să ne ții de cald când ne este frig?” o întreabă Petru pe oaie. Aceasta a acceptat propunerea lui Petru și astfel au pornit toți la drum.

Cei patru au ajuns, în final, în deșert, unde au întâlnit o cămilă. „Ești numită oaia deșertului. Nu vrei să ne ajuți să străbatem întregul deșert și să ne însoțești în călătoria noastră, în căutarea comorii?” Zis și făcut. Cei cinci, ajutându-se unul pe altul au ajuns în cele din urmă lângă ocean, unde au întâlnit-o pe broasca țestoasă de mare: „Suntem în căutarea unei comori și ne gândeam dacă ne poți ajuta să străbatem oceanul”, a întrebat Petru. Broasca le-a răspuns afirmativ și astfel au pornit toți la drum.

La țarm îi aștepta bufnița. Acesta le-a vorbit cu înțelepciunea ei străveche, spunându-le așa: „Felicitări, ați găsit comoara!”. „Unde este?”, au întrebat toți surprinși. „Împreună ați străbătut pădurea, ați urcat muntele, ați înfruntat valea, ați întâmpinat cu mult curaj deșertul și ați traversat oceanul. Niciodată nu ați fi reușit unul fără celălalt.”

Toți s-au uitat unul la celălalt și au înțeles că bufnița avea dreptate! Toți au găsit *prietenia*! Și, într-adevăr, au găsit cea mai de preț comoară!

Lectură

Dumnezeu a încheiat prin Moise un legământ cu poporul evreu și a promis că îl va ocroti întotdeauna. Ca semn al prezenței lui Dumnezeu în mijlocul poporului, Moise a construit o lădiță, acoperită cu aur, pe care a așezat doi îngeri. În ea a pus cele două table cu cele 10 porunci. Acesta era „chivotul legământului”. A fost purtat de evrei prin pustiu, iar mai târziu a fost așezat în templul din Ierusalim.

Vocabular

Chivot = ladă în care evreii țineau tablele legii.

Ierusalim = localitate din Israel unde a fost construit templul lui Dumnezeu.

Întrebări

- Ce a promis Dumnezeu când a încheiat legământul cu poporul său?
- Ce era „Chivotul legământului” și din ce era construit?
- Unde a fost așezat „Chivotul Legământului”?
- Cum cinstește un creștin cele 10 porunci ale lui Dumnezeu?

Exerciții

1. Scrie, la alegere, pe caiet trei porunci ale lui Dumnezeu.

.....

.....

.....

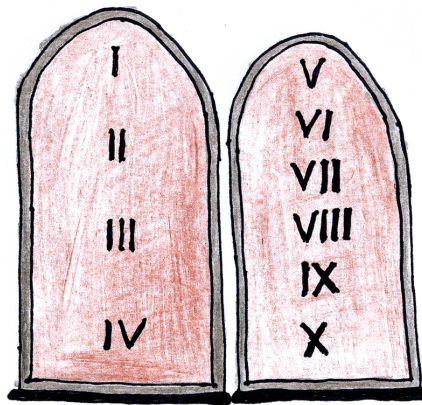
2. Descrie în câteva cuvinte, în caiet, rolul chivotului în Biserică.

.....

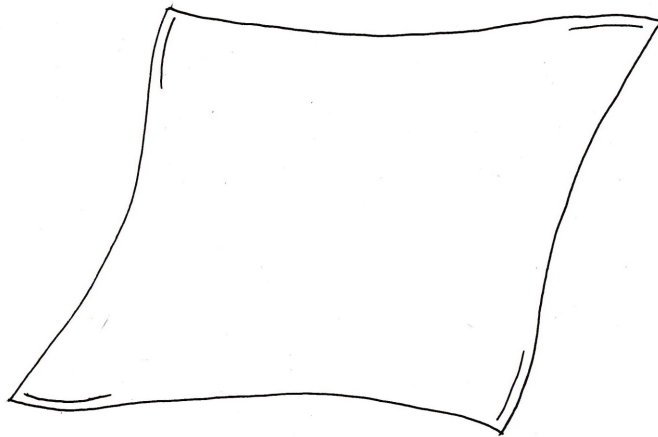
.....

.....

3. Explică ce simbolizează imaginea de mai jos:

4. Realizează un regulament al clasei. Prezintă-l cu seriozitate în fața clasei și afișează-l într-un loc de cinste. Regulamentul să fie un indicator pentru comportamentul de zi cu zi.

Să reținem

Dumnezeu locuiește în cei care îi respectă poruncile.

Să învățăm din povești, povestiri...

Dumnezeu e în orice casă!

Într-o seară de iarnă, o tânără familie stătea în jurul mesei. Tatăl era trist și apăsător de griji, iar mama plângea, ținându-și fața în palme. Fetița lor cea mică, mirată de această situație, se apropie încet și întrebă:

– Mamă, de ce plângi?

– Fata mea, sunt zile grele, nu mai avem bani și pentru a putea trăi am vândut și casa aceasta frumoasă. Mâine va trebui să ne mutăm într-o casă mult mai mică. De aceea plâng, fiindcă ne este greu să plecăm din acest loc minunat, unde am trăit în liniște atâția ani, și să ne mutăm într-o casă sărăcăcioasă.

– Dar, mamă, nu locuiește Dumnezeu și în casa aceea săracă în care ne vom muta?

Mirați de credința copilei și de adevărul spus de aceasta, părinții au înțeles că, în viață, greutățile și necazurile de orice fel încolțesc sufletul omului, dar credința și speranța nu trebuie niciodată uitate, fiindcă doar cu ele în suflet drumul vieții e străbătut mai ușor.

Lectură

Regii și poporul au uitat adesea de Dumnezeu. Pentru a-i îndrepta, Dumnezeu a trimis profeți care să vorbească în numele lui. Unul dintre ei a fost Ilie. El a mers la regele Ahab ca să-l avertizeze, căci se închina zeului Baal. Regele s-a supărat, iar Ilie, temându-se de rege, a fugit. A locuit la o văduvă, căreia i-a înviat fiul. Dumnezeu l-a trimis pe Ilie înapoi la rege și i-a arătat cine este adevăratul Dumnezeu. Regele și poporul s-au întors la adevăratul Dumnezeu.

Vocabular

Zeu = dumnezeu fals.

Văduvă = femeie al cărei soț a murit.

Înviat = readus la viață.

Întrebări

- Cine era Ilie?
- Pe vremea cărui rege a profețit Ilie?
- Ce faptă minunată a făcut Ilie pentru a arăta poporului cine este adevăratul Dumnezeu?
- Tu cum arăți colegilor că Dumnezeu este unul și adevărat?

Exerciții

1. Enumeră câteva din calitățile profetului Ilie.

.....
.....

2. Stabilește corespondența între termenii:

Rege	Ilie
Profet	Baal
Zeu	Ahab

3. Alcătuieste un scurt text în care să povestești ce ai fi făcut, dacă ai fi fost în locul profetului Ilie.

.....

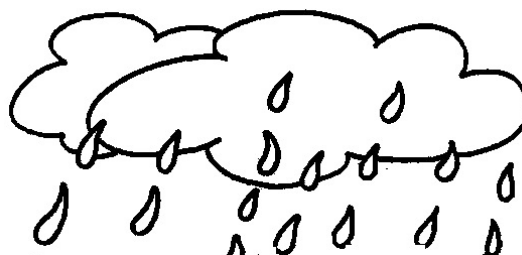
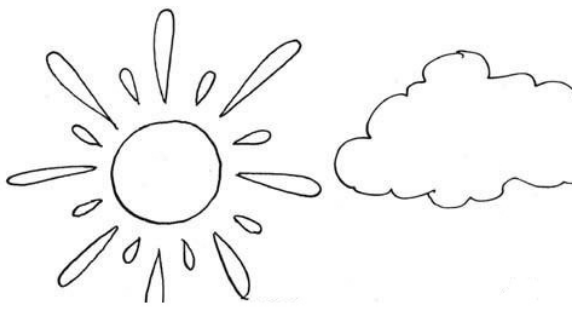
.....

.....

.....

.....

4. În imaginile de mai jos ai trei formațiuni pe care le întâlnești pe cer. Desenează pe caiet cerul, iar pe cer alege să pui una din ele, care îți place mai mult. De ce ai făcut această alegere?

Să reținem

Dumnezeu mă cheamă să fiu profet oriunde mă aflu.

Să învățăm din povești, povestiri...

Încrederea în Dumnezeu

Era o zi tristă de iarnă. Un biet băiețel de 7-8 ani, singur și tremurând de frig, stătea pe o bancă în grădina unui oraș. Îi era tare frig, căci haina de pe el era subțire, iar pantalonii aveau două găuri mari la genunchi. Buzele îi erau vinete și fața slabă îi era galbenă ca ceara.

Probabil avea o supărare mare, căci plângea din când în când și privea spre cerul acoperit de nori. Pe lângă el trecuseră multe persoane, fără să le pese de el. După o vreme, un domn bătrân s-a apropiat de el și i-a spus părintește:

– Ce faci acolo, micuțule? Aștepti pe cineva?

– Da, domnule, răspunse copilul. Îl aștept pe Dumnezeu, să vină să mă caute.

– Ce vrei să spui, drăguțule? Ești bolnăvior? Crezi că vei muri?

– Nu, dar anul trecut el a venit să-i ia pe tatăl meu și pe fratele meu mai mic în casa lui, în cer. Iar ieri, la spital, mama mi-a spus că și ea pleacă tot acolo, și că Dumnezeu nu mă va părăsi în niciun fel. Acum, adăugă el în lacrimi, n-am pe nimeni care să mă îmbrățișeze și să-mi dea să mănânc. Și iată, atâta vreme de când mă uit în sus la Cer, să văd dacă vine Dumnezeu, dar nu văd nimic. Totuși, Dumnezeu va veni sigur, dacă-l mai aștept nițel. Nu e așa, domnule?

– Da, copile dragă, zise domnul, căruia îi dădeau lacrimile. Nimeni nu îl așteaptă în zadar pe Dumnezeu! El m-a trimis să am grijă de tine. Vino cu mine; nu te voi lăsa să duci lipsă de nimic.

Ochii copilului au strălucit de bucurie și fața lui era ca un fulger de biruință.

– Știam eu, zise el, că Dumnezeu va veni sau va trimite pe cineva, căci mama niciodată n-a spus minciuni! Dar cât ați întârziat pe drum și cât a trebuit să vă aștept!

EVALUAREA CUNOȘTINȚELOR*

1. Alege afirmațiile corecte cu privire la Moise și subliniază-le:

- a) Pentru a-l salva pe Moise, mama lui l-a dat soldaților.
- b) Pentru a-l salva pe Moise mama lui l-a pus într-un coșuleț, pe malul Nilului.
- c) Copilul a fost găsit de fiica faraonului care l-a adoptat.
- d) Copilul nu a fost găsit de fiica faraonului.
- e) Moise înseamnă cel ales.
- f) Moise înseamnă „luat de pe apă”

2. Citește cu atenție propozițiile de mai jos și încercuiește răspunsul corect:

- Dumnezeu a scris cele zece porunci: a) pe două tablete;
b) pe două table;
c) pe hârtie.
- Poporul evreu a călătorit prin pustiu: a) 40 de ani;
b) 40 de zile;
c) 4 zile.
- Pe Muntele Sinai, Dumnezeu a încheiat cu poporul evreu: a) un legământ;
b) pacea;
c) prietenia.

3. Notează în fiecare căsuță informații despre chemarea lui Moise.

4. Găsește cât mai multe însușiri pentru următoarele personaje biblice: Moise, Saul, Ilie.

Dumnezeu i-a vorbit lui Moise dintr-un tufiș aprins.

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

* Toate exercițiile se rezolvă pe caiet

5. Completează propozițiile unind cu o linie fragmentele din stânga cu cele din dreapta.

Evreii au plecat din Egipt

iar poporul a trecut prin mare ca pe uscat

Faraonul a adunat armata

și au ajuns la Marea Roșie.

Dumnezeu a despărțit Marea Roșie.

prin pustiu timp de 40 de ani

De la Marea Roșie Dumnezeu a condus poporul evreu

și a plecat în urma lor.

6. Stabilește ordinea desfășurării următoarelor evenimente biblice:

- Dumnezeu a încheiat un legământ cu poporul evreu pe Muntele Sinai.
- Moise a devenit păstor.
- Moise a fost pus de mama sa într-un coș pe malul Nilului.
- Moise a despărțit apele Mării Roșii.
- Dumnezeu a trimis zece pedepse asupra egiptenilor.

7. Corectează propozițiile de mai jos. Scrie-le corect în caiet.

- a) Iosif/Domnul i-a zis: „De veți asculta glasul meu și-mi veți păstra Pacea/Legământul, atunci veți fi poporul meu cel uitat/ales”.
- b) Moise a spus pustiuului/poporului cuvintele faraonului/Domnului, iar acesta a fost de acord/a refuzat.
- c) Pe Nil/Sinai Dumnezeu a dat poporului său porunci/pedepse.
- d) Poruncile sunt semnul țării/Legământului pe care Aron/Dumnezeu l-a încheiat cu poporul său Egipt/Israel.

8. Completează textul folosind cuvintele corecte din paranteze. Scrie-l pe caiet.

Văzând exemplul popoarelor din jur, poporul (evreu/român)..... i-a cerut un (rege/judecător) lui Samuel.

(David/Saul) a fost primul rege al (evreilor/egiptenilor) El (a ascultat/nu a ascultat) întotdeauna de (slujitori/Dumnezeu)

9. Corectează textul culegând literele în plus. Așează-le pe liniile de mai jos. Scrie ceea ce ai descoperit pe caiet.

Când Moise era pe munte, poporul i-a spus lui Aron, fratelui lui Moise: „Fă-ne zei așa cum au egiptenii!”. Aron a spus: „Luați cerceii de aur din urechile voastre și aduceți-i la mine”. A făcut din cercei un vițel, a zidit un altar, iar ei au adus jertfe asemenea păgânilor.

10. Subliniază ceea ce se potrivește:

Un profet este: – un rege;

– un om care vorbește în numele lui Dumnezeu;

– un om credincios;

– un om foarte puternic;

– un om care îi îndeamnă pe oameni să fie mai buni.

11. Găsește calități care încep cu următoarele litere:

S

A

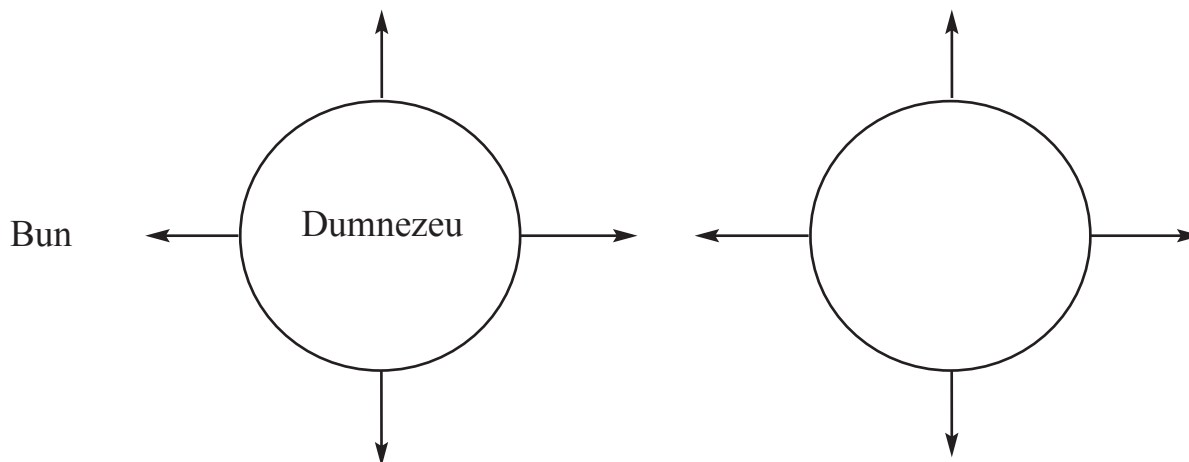
M

U

E

L

12. Completează, după model, cu personaje întâlnite în lecții și însușirile lor. Dacă este nevoie desenează și alte săgeți.

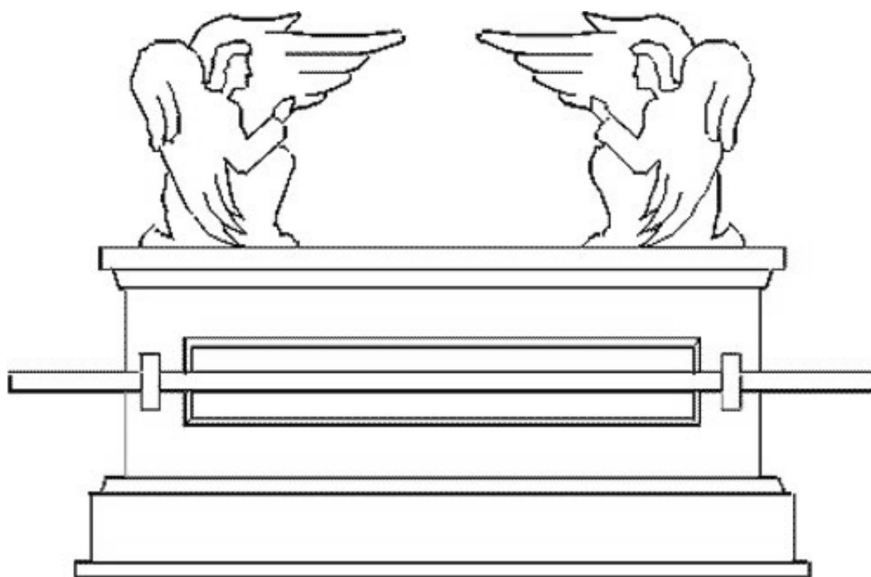
13. Formulează propoziții folosind cuvintele date:

- a) spre, ne, arată, calea, Poruncile, cer.
- b) Dumnezeu, cheamă, mine, pe, și, mă.
- c) fericit, Sunt, fac, Dumnezeu, voința, să, lui.

14. Unește regii cu afirmațiile potrivite lor.

Regele Saul	a fost cel mai mare rege al lui Israel.
Regele David	a fost primul rege al Israelului.
	nu a ascultat mereu de Domnul.
	l-a doborât pe uriașul Goliat.

15. Privește cu atenție imaginea de mai jos și spune ce reprezintă. Desenează pe caiet. Notează ceea ce a pus Moise acolo.

16. Desenează în caiet o floare cu trei petale. Scrie pe petale: CREDINȚĂ, SPERANȚĂ, DRAGOSTE.

17. Citește afirmațiile de mai jos cu atenție. Notează-le cu A pe cele adevărate și cu F pe cele false.

- a) Ilie a fost profet al lui Dumnezeu.
- b) Regele Ahab a ascultat de Dumnezeu.

- c) Regele Ahab se închina zeului Baal.
 d) Ilie nu a înviat fiul văduvei care îl găzduia.
 e) Ilie a arătat cine este adevăratul Dumnezeu.

18. Descoperă rugăciunea înlocuind cifrele cu literele corespunzătoare din tabelul de mai jos. Scrie în caiet ceea ce ai descoperit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A	Ă	D	E	J	L	M	N	R	S	T	U	Z

3	12	7	8	4	13	4	12	6	4

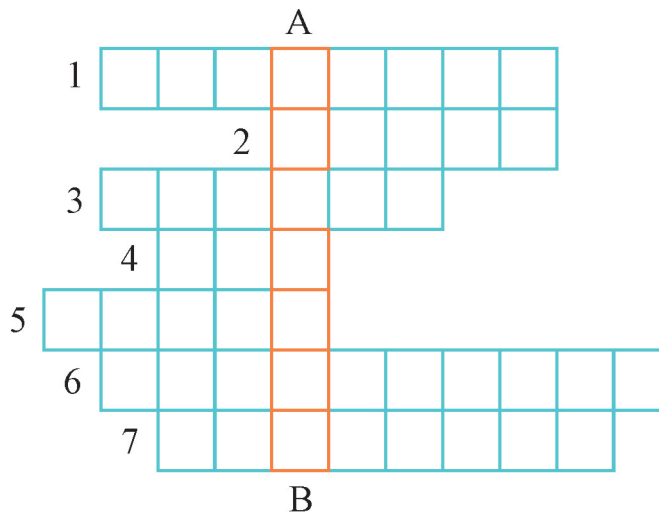
1	5	12	11	2		7	2

10	2

11	4

12	9	7	4	13

19. Rezolvă aritmogriful și descoperă pe verticala A-B localitatea de unde provenea regele David.

1. Răspuns pe care Samuel l-a dat lui Dumnezeu „„..., căci sluga ta ascultă”;
2. Țară în care evreii locuiau ca sclavi;
3. Loc fără viață;
4. Fluviu în care au fost aruncați copiii nou-născuți de parte bărbătească ai evreilor;
5. El a fost trimis să-i elibereze pe evrei din robia egipteană;
6. Apă pe care evreii, conduși de Moise, au trecut-o ca pe uscat (2 cuv.);
7. A dat cele 10 porunci pe Muntele Sinai.

Cuprins

11. Copilăria lui Moise	3
12. Dumnezeu îi vorbește lui Moise	7
13. Trecerea Mării Roșii	11
14. Legământul de pe Sinai	15
15. Vițelul de aur	19
16. Chemarea lui Samuel	23
17. Regele Saul	27
18. Regele David	31
19. Chivotul legământului	35
20. Profetul Ilie	39
Evaluarea cunoștințelor	43